

POMURSKI VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
ZA POMURJE

Leto VIII. — Štev. 9

Murska Sobota, 1. marca 1956

Cena din 10.—

OLO je razpravljalo o šolstvu

Dvoje važnih vprašanj našega šolstva:

**Sredstva za gradnjo novih šolskih stavb
in kmetijsko-gospodarske šole v Pomurju**

Na četrtkovi seji Okrajnega ljudskega odbora M. Sobota so razpravljali odborniki OLO o odobritvi proračuna za prvo tromesečje 1956, med drugim so poslušali poročilo o delu okrajne finančne inspekcije ter poročilo o delu Sveta za šolstvo. O delu slednjega in o nekaterih perečih problemih v našem šolstvu na sploh, je poročal predsednik Sveta za šolstvo pri OLO tov. Aleksander Pirher. Ker je problematika našega šolstva tako živa, saj je izzvala med odborniki precej živahno diskusijo, objavljamo izvlečke iz poročila na 2. strani, tukaj pa se omejujemo samo na nekatere bistvene ugotovitve iz razprave o tem vprašanju.

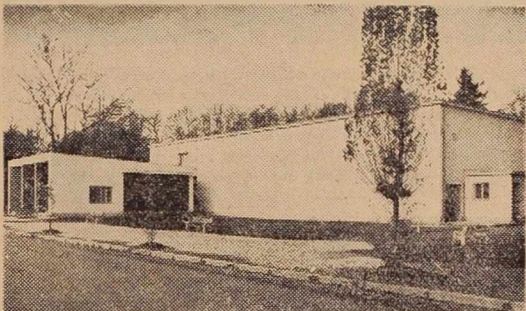
Pri gradnji novih šol so potrebna predvsem sredstva, za katera pa doslej ni bilo niti v okrajnem, niti v republiškem merilu uzakonjenega načina, kako jih zbirati. Čeprav bodo stroški za zidavo šolskih poslopij veliki, moramo stremeti za tem, da bodo šolske zgradbe časa primerne, da bodo odgovarjale vsem pedagoško-zdravstvenim predpisom. Ljudje so voljni pomagati pri gradnji, tako z materialom, kakor z delovno silo in to bo v veliki meri zmanjšalo gradbene stroške.

Vzporedno z gradnjo učilnic pa bo treba misliti tudi na vsaj skromne telovadnice, saj imajo sedaj komaj 3 šole kolikor toliko primerne prostore za telovadbo. Kljub temu, da se ne smemo zadovoljiti z najbolj skromnimi šolskimi stavbami, pa bodo morali arhitekti in zdravstveni delavci vseeno ubrati pri načrtovanju šolskih poslopij tako pot, ki bo imela v okviru okrajnih finančnih možnosti utemeljeno in realno perspektivo. Odnos za sprejem načrtov za gradnjo šolskih poslopij pri okrajnem ljudskem odboru ima že nekaj načrtov, vendar je delo v zastoju zaradi napovedane reforme šolstva.

Drugi važen problem so kmetijsko-gospodarske šole. Predlog odbornikov je bil, naj imajo pravico do vstopa v kmetijsko šolo, kot sta n. pr. Rakičan in Podgradje, samo tisti učenci, ki bodo uspešno končali kmetijsko gospodarsko šolo.

Okrajna zadružna zveza bo štipendirala vsako leto po 40 učencev. Ker zaradi določil zveznih in republiških predpisov ni možno niti v okrajnem merilu uzakoniti obvez-

nega šolanja na kmetijsko-gospodarskih šolah, bo tak način umesten. Med kmečkim prebivalstvom v našem okraju se pojavlja mnenje, da so kmetijsko-gospodarske šole nepotrebne, ker ne dobi učence s končano kmetijsko-gospodarsko šolo nobene kvalifikacije, ki bi mu omogočala vstop v službo. Toda dejstvo je, da je pri vsakem delu potrebna kvalifikacija, zato je potrebno in prav, da se tudi naš kmečki človek strokovno usposobi in to znanje s pridom uporablja pri delu na svojem posestvu. -jm



Poslopje nove kmetijske šole v M. Soboti. — Tako zraven naj bi po dosedanjih razgovorih stala tudi nova gledališka dvorana. Ali bo?

Ne za izenačevanje proračunskih izdatkov, temveč za izboljšanje kmetijstva bodo služila sredstva taks in davka na imovino

V 7. številki našega lista smo objavili obširen članek o novih gospodarskih ukrepih, o novem davčnem sistemu kot pomembnem prispevku k stabilizaciji našega tržišča. V današnjem članku se dotaknimo istega vprašanja s posebnim oziranjem na murskosoboški okraj: kam bomo lahko novo pridobljena sredstva

Nesporno je, da se je dohodek kmetijskega prebivalstva večal v našem okraju vse od leta 1952 in sicer: leta 1953 za 15 odstotkov, leta

1954 za 34 odstotkov, leta 1955 za 39 odstotkov. Kljub temu, da je bil davek vsako leto nekoliko višji, je ostalo za blagovno potrošnjo in prehrano kmečkega prebivalstva še vedno več kot je znašal povišani davek.

Večkrat je bilo že moč zaslediti, da skupnost kmetijstvu več daje (rekoč od njega prejema, za to pa si ne smemo novih gospodarskih ukrepov razlagati napačno. Ni namreč smoter novih ukrepov v tem, da bi z zbranimi sredstvi izenačili tekoče proračunske izdatke, temveč v tem, da se ta sredstva stekajo v določene sklade, katerih sredstva bodo namenjena porabljenju.

Vsem je znano, da je naše kmetijstvo (gredi) kot od njega prejema, za to pa

Uspešno delo društva „Petőfi Sándor“ med madžarsko manjšino

IZUD »Sándor Petőfi« v Dobrovniku je v zadnjih dveh letih doseglo priznanja vreden uspeh in napredek. Po svoji dejavnosti se je uvrstilo med najboljše na levem bregu Mure. Njegovo poslanstvo med madžarsko narodno manjšino je pomembno tembolj, ker je društvo razširilo delovno področje tudi na sosednje vasi, kjer prebivajo pripadniki madžarske manjšine. V svoje vrste je pritegnilo starejše in mladine, tako da društvo postaja last vseh vaščanov. Razen za igre skrbi društvo za razvedrilo s tem, da prireja zabavne večere. Med najaktivnejšimi v društvu je vsekakor dramatska skupina. O njej nekaj besed v številkah.

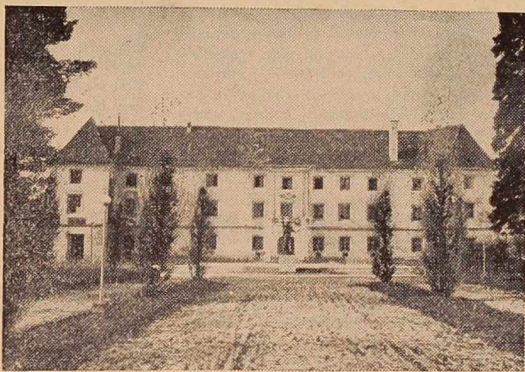
Še vedno premalo sredstev za postavitev spomenika

Pred nedavnim je bil v Cezanjevcih občni zbor krajevne organizacije ZB. Najvažnejše vprašanje, ki so ga obravnavali na občnem zboru, je bilo vprašanje postavitve spomenika 25 žrtvam, ki so padle 25. aprila 1944 pri Ribičevem mlinu. Zveza borcev v Cezanjevcih ima že nekaj sredstev, vendar še premalo, da bi postavili žrtvam dostojen spomenik. Zborovalci so sklenili, da bodo prosili za pomoč občinski in okrajni ljudski odbor. Za načrt je že izdelan osnutek. Ob cesti, ki vodi proti mlinu, bodo zasadili 25 kadnjskih topolov, cesto pa bodo imenovali »Cesta talcev«.

Na sestanku so razpravljali tudi o pripravi za krajevni praznik. Ob tej priliki bodo Cezanjevčani praznovali tudi dvajseto obletnico partizanskega boja v Cezanjevcih.

Skupina je v enem letu naštudirala štiri odrska dela v madžarskem jeziku, z njimi je nastopila 21-krat. Poleg nastopov v domači vasi je dramatska skupina gostovala v več vseh lendavske občine in še celo v nekaterih vaseh izven nje, kjer živi madžarsko prebivalstvo. V zadnji igri, ki so jo v januarju šestkrat uprizorili v Dobrov-

Soboški grad bo zopet postal to, kar je že nekdanji bil: središče mesta. Vanj se je te dni dokončno preselila soboška občina.



niku in dvakrat v Radmožancih, je sodelovalo 21 igralcev. Igralska skupina se v tem času zopet pripravlja že na drugo prireditev. Nastopili bodo z igro »Falu rosza«, kjer sodeluje 25 igralcev. Upoštevajoč okoliščine, v katerih deluje IZUD »Sándor Petőfi« v Dobrovniku, ki se prav tako bori s številnimi problemi kot ostala društva v Pomurju, zaslužijo njeni člani za svoje požrtvovalno delo pohvalo in priznanje.

Iz dohodka, ki ga je imelo društvo v zadnjem letu, so nabavili rekvizite, ki so jih v društvu pogrešali. V tem času deluje v Dobrovniku tudi gospodinjstvi tečaj. Obiskovalke so razdeljene v dve skupini. Uspešno delo v zadnjem času ovira slabo vreme, ker prihajajo obiskovalke tudi iz sosednjih vasi. -jo.

Občni zbor podružnice DKIT M. Sobota

Ne more biti uspešno delovanje kmetijskega strokovnjaka, če je ločeno od družbenega dogajanja v pokrajini

Zadnjo soboto so tudi naši kmetijski strokovnjaki uresničili pomembno dejanje: soglasno so se izrekli za združitev obeh podružnic Društva kmetijskih inženirjev in tehnikov (Ljutomer in M. Sobota) v enotno organizacijo Pomurja. Njihovemu letnemu občnemu zboru so prisostvovali tudi ugledni gostje: predsednik OLO F. Rogl, sekretar Okr. odbora SZDL J. Grižar, zvezni poslanec V. Šiltar, predsednik Gospodarskega sveta pri OLO R. Pušenjak in sekretar DKIT za Slovenijo ing. Papisova. Poročila obeh podružnic so bila v organizacijskem smislu precej pomanjkljiva — predsednik soboske podružnice ing. T. Titan je prebral analitično poročilo o stanju kmetijstva v pokrajini, F. Korošec pa je govoril o novih davčnih ukrepih — saj smo o preteklem delovanju obeh podružnic bolj malo slišali, čeprav so marsikaj opravile, značilno pa je, da so jih člani v razpravi s svojimi prispevki dobro dopolnili. In še nekaj je vredno dodati: svoje delovanje so zelo kritično ocenili!

PREVEČ ZA KMETIJSTVO, PREMALO V KMETIJSTVU

Po njihovi sodbi, so kmetijski strokovnjaki še vedno premalo tam, kjer je najbolj potrebno njihovo znanje — v kmetijstvu, v neposrednem pridelovalnem procesu; večina strokovnjakov deluje sedaj v državi upravi ali pa pri vodstvih višjih zadružnih

organizacij, medtem ko jih je v zadrukah zelo malo, čeprav so tam najbolj potrebni. Predlog za reorganizacijo kmetijske službe, s katerim je navzoče seznanila ing. Papisova, pa zasleduje prav nasproten smoter: kar najbolj približati kmetijskega strokovnjaka terenu in kmečkim ljudem ter zagotoviti enotnejše vodstvo kmetijske službe. Predvidena je ustanovitev posebnega odbora za kmetijstvo pri republiškem izvršnem svetu, pri okrajnih zadružnih zvezah pa naj bi delovale skupine strokovnjakov, ki bodo v svojem okolišju operativno usmerjale kmetijsko službo. Razen njih bomo imeli pri OZZ tudi voljene kmetijske odbore. Močnejše zadruge ali pa več zadrug skupaj naj bi imele vsaj enega kmetijskega strokovnjaka.

ZA GOSPODARSKO KREPITEV KZ — NE POSAMEZNIKOV

Nadalje je bilo na zboru naglašeno, da poslanstvo kmetijskega strokovnjaka ne more biti uspešno, če ni njegovo delovanje tesno povezano z družbenim dogajanjem v pokrajini in deželi vobče. Strokovnjak bo kos svojim nalogam le tedaj, če bo sproti in temeljito proučeval ukrepe, za katere se je odločila ljudska oblast v kmetijstvu, in jih znal tudi pravilno tolmačiti kmečkim ljudem, kajti izkušnje kažejo, da njegove besede mnogo zaležejo. Prav tako je tudi važno, da kmetijski strokovnjaki temeljito proučujejo obče in pridelovalne razmere v pokrajini, sicer ne bo dobro raslo tisto novo, kar hočemo vsaditi v našo zemljo. Njihovo poslanstvo terja mnogo več perspektivnosti in načrtnosti, pa usmerjenosti v okolico, ki pričakuje od njih potrebno pomoč, koristne nasvete in dejanja. Dosedaj so se kmetijski strokovnjaki preveč omejevali na svoje strokovno delovno področje, dočim so v njihovi okolici zadruge živdale brez pravega dela v kmetijskih odsekih, se bavile večinoma s trgovanjem, se ponekod kopale v primanjkljajih itd. Vse drugače pa bi bilo, če bi se kmetijski strokovnjaki oglašili pri njih in jim pomagali. Njihova dolžnost je tudi, da se bolj odločno zavzemajo za ekonomsko krepitev zadrug, ne pa posameznikov, kot se je to dogajalo dosedaj. Vsak ukrep v kmetijstvu in naših zadrugah je potrebno ocenjevati v tej luči: razločevati je treba tudi »naprednega« od zares naprednega kmeta, kajti napak si je zakrivati oči pred dejstvom, da nekaterim kmetovalcem omogoča »napredno« gospodarjenje le tuja delovna sila (večkrat je vmes izkoriščanje) ali pa pridelovalna sredstva, s katerimi spravljajo v gospodarsko odvisnost svoje manjše partnerje. Take pojave naj strokovnjaki postavijo na pravo mesto in jih tudi javno obelodanijo v našem tisku. Na zboru je bilo obljubljeno, da bodo letos bolj sodelovali z našimi časopisi, predvsem še s tehničnimi članki in nasveti na kmečki strani pokrajinskega lista.

(Nadaljevanje na 2. strani)

LETOS JUNIJA V M. SOBOTI PRAZNIK POMURSKA MLADINE

Pred kratkim je bilo v M. Soboti prvo posvetovanje predsednikov in sekretarjev organizacij LMS v Pomurju. V glavnem so razpravljali o »Prazniku mladine«, ki bo — kakor predvidevajo — junija letos. V okviru praznika mladine bo organizirana razstava. Razstava naj bi prikazala delo mladine pri raznih akcijah, igriščih in v Ljudski tehniki. Sodelovalo bo okrog 1500 mladincev in mladink, obvezniki predvojaške vzgoje, gasilci, telovadci itd. Nastopile bodo tudi folklorne skupine.

S pripravi za Praznik mladine so že pričeli pri Vidmu.

Na tem posvetovanju so govorili tudi o ustanovitvi sekcij mladih zadružnikov pri kmetijskih zadrugah.

VREMENSKA NAPOVED za čas od 2. do 11. marca

Prevladovalo bo hladno vreme s pogostimi lahimi, v glavnem snežnimi padavinami. Temperatura bo pretežno pod ničlo.

Novi mrzli val pričakujemo v prvih dneh prihodnjega tedna. Močne, pretežno snežne padavine pričakujemo v zadnjih dneh prihodnjega tedna.

Skupne dajatve prebivalstva, to so: takse in davek, bodo znašale na območju okraja 570 milijonov 904 tisoč din t. j. 22,5 odstotka narodnega dohodka iz leta 1955.

Predvidevajo, da bo letos na račun davka, doklad in taks od kmetijskih proizvajalcev vplačanih v vsej državi 45 milijard dinarjev. Skupni družbeni izdatki za kmetijstvo na bodo znašali 54 milijard dinarjev, kar pomeni, da ne bomo vrnili v kmetijstvo samo ves davek, vse doklade in takse, temveč bo skupnost vložila za napredek kmetijstva še 10 in pol milijarde din, pri tem seveda niso všteta lastna sredstva kmetijskih proizvajalcev.

KAJ POVEDO ŠTEVILKE

Takse za motorna vozila bodo znašale v našem okraju 9 milijonov 717 tisoč din. Ta sredstva se bodo stekala v sklad za vzdrževanje javnih cest. Okrajni ljudski odbor sme pri tej taksi predpisati še občinsko takso, ki pa ne sme presegati 10% osnovne takse. Za vzdrževanje cest se bo porabila tudi taksa od vprežnih vozil, ki bo znašala v našem okraju okrog 55 milijonov din.

OD SPODAJ JE TEŽNJA za materialno izboljšanje v šolstvu

Iz poročila predsednika Sveta
ja, na zadnji seji OLO.

Reforma šolstva, ki bo vskladila neso-
razmerje med družbenimi spremembami in
starim šolskim sistemom, zahteva predvsem
od Društva profesorjev in učiteljev ter od
posameznih svetov za šolstvo pri občinskih
ljudskih odborih vsestransko obravnavo
predvsem dosedanjega stanja v našem šol-
stvu.

Glavna naloga šolstva je v tem, da vzgo-
ji že v šolski mladini pravičen odnos do
našega družbenega dogajanja, se pravi: iz-
oblikovati iz mladega rodu proizvajalca in
upravljalca v eni osebi. Ker je reforma šol-
stva tako pomembna, je potrebno, da o tej
stvari spregovorijo vsi državljani, ki čutijo
potrebo, da se delo šole čim bolj približa
našim splošnim družbeno-političnim zahte-
vam. Uspeh lahko pričakujemo samo, če bo-
do naše šole tudi v materialnem oziru imele
dovolj možnosti za uspešno delo. Prav ma-
terialna plat pa je v šolah okrajna najbolj
šibka. Ta slabost vpliva tudi na šolske uspe-
he, razen tega pa odtujejo učitelje pred-
vsem iz tistih krajev, ki bi bili dela pro-
svetnih delavcev najbolj potrebni.

Od 102 šol v Pomurju jih ima 6
samo po en oddelku, 9 po šest oddelkov,
4 po sedem, 7 po osem, 5 po devet, 3 po
enašt in 1 šola 14 oddelkov. To se pravi,
da je 66 šol ali 64,7 odstotka šol nižje
organiziranih. Najbolj kritično je stanje v
občinah: Martjanci, Grad, Petrovci-Salovci,
Lendava in Beltinci. Nekaj boljše je stanje
v krajih desnega brega Mure, kjer prevla-
duje sistem višje organiziranih šol.

Razen teh problemov pa je najbolj pe-
reče vprašanje graditve novih šolskih po-

stoj. V Gornjih Petrovcih že dve leti gra-
dijo šolsko poslopje, zgradba pa še vedno
ni pod streho. V Bogojini je šolski pouk
v prejšnji trgovini, razen tega pa uporab-
ljajo za pouk tudi nekdanjo mizarstvo de-
lavnico. Podobno je v Turnišču. Staro šolsko
poslopje so med vojno porušili, tako da so
učilnice razmetane po kraju v več ali manj
neprimernih prostorih. Tudi v Bakovcih je
nekaj učilnic izven šolskega poslopja.

Temu podobno je tudi v drugih krajih
n. pr. v Srednji Bistrici, na Tišini, v
Orehovcih itd. Skratka: deset novih šolskih
poslopij bi bilo potrebnih, če hočemo, da
bo šola korakala vzporedno z našim druž-
benim razvojem. Potreba po gradnji novih
šol je brez dvoma velika, saj kaže na to
že sama iniciativa volivcev posameznih kra-
jev. Ker pa so materialne možnosti skrom-
ne, se bomo morali lotiti novogradenj na-
črtno in premišljeno.

Razumljivo je, da se ob takih pogojih
ne more razmahniti tudi pošolsko izobraže-
vanje, saj je ena izmed glavnih težav prav
prostor, v katerem naj bi bili različni tečaji,
pouk kmetijsko-gospodarske šole itd. Razen
tega je skromen tudi šolski inventar, brez
katerega si ne moremo zamisliti uspešnega
posredovanja znanja učencem in pošolski
mladini. Učila, ki primanjkujejo vsem
šolam, so obrabljena, tako maloštevilna, da
jih bo treba brez oklevanja vsaj počasi
nadomestiti z novimi in sodobnejšimi.

Ni manj važno je vprašanje stanovanj
učiteljev. To so večinoma mlade učne moči,
ki še nimajo dovolj vsidranih vzgojnih pri-
jemov, saj ima več kot polovica učiteljev
manj kot 5 let prakse. Več kot dvajsetletno

prakso ima komaj 11 odstotkov učnih moči.
Da je po naših šolah kader sorazmerno
mlad, je krivda prav v težkih materialnih
pogojih kakor v šoli tako na splošno. Na-
vadno je tako, da učitelji pripravniki komaj
čakajo, da odslužijo določeno dobo v naših
krajih, nato pa se hočejo na vse mogoče
načine preseliti kam drugam, posebno v
mesta. Ljudje, ki so na svojem službenem
mestu samo nekaj časa, se ne morejo zvi-
veti v razmere, ki bi jim morale biti znane,
saj je delo pri vzgoji šolskih otrok močno
povezano z okoljem.

-jm

Nekaj drobcev z VIII. seje Obč. LO Lendava

V prejšnjem tednu je bila v
Lendavi osma seja občinskega LO.
Razprava, v kateri so sodelovali vsi
odborniki, je pokazala, da odbor
kot celota skrbno razpravlja o pro-
blemih, ki se pojavljajo pri delo-
vanju novega občinskega ljudske-
ga odbora.

Po razpravi o prečiščenem bese-
dilu in sprejemu statuta ObLO so
odborniki določili število članov za
posamezne krajevne odbore. Na seji
se je pojavilo mnenje, da naj dobi
krajevni odbor tudi Mala Polana.

V imenu komisije je o prevzemu
premoženja bivših občin poročal
Ivan Kotnjek. Po poročilu so od-

borniki predlagali, naj občinski
ljudski odbor ugotovi, kdo koristi
posamezna zemljišča ljudskega pre-
moženja, kajti dogajalo se je, da
nekateri koristniki te zemlje niso
plačevali nobenega davka.

Odborniki so govorili tudi o pav-
šalnem plačevanju skočnine in o
pomankanju bikov. V občini je 37
bikov, potrebnih pa bi jih bilo 76.
Odkar je prenehala z delom ose-
menjevalna postaja v Lendavi, je
ta problem še bolj aktualen. Od-
borniki so predlagali, naj izda ob-
čina odlok o kaznovanju vseh onih
živalorejcev, ki vzdržujejo bike in
jih skrivoma pripuščajo. -jo-

Iz sindikalne podružnice soboške bolnišnice

LE SMOTRNO DELO RODI USPEHE

Na rednem občnem zboru sindikalne po-
družnice zdravstvenih delavcev v M. Soboti
so sprejeli več važnih sklepov za bodoče
delovanje — politično, strokovno in kulturno.
Sklepe je uresničujo, zato pa so vid-
ni tudi uspehi. Do sedaj so imeli že šest
sestankov, na katerih so se temeljito go-
vorili o svojem delu.

vi; zadnje čase so že imeli šest predavanj
po vaseh. Posebno važna in tudi potrebna
so predavanja o nalezljivih boleznih, osebni
higieni, tuberkulozi, raku, negi nosečnice,
dojenčka in mlade matere ter o pravilni
prehrani, kar je za Pomurje še posebej važ-
no zaradi tega, ker imamo izredno veliko
obolenj zaradi pomanjkanja vitaminov.

V bolnišnici je 19 sindikalnih skupin,
v katerih so že povsod imeli sestanke in
so obravnavali kaj pestro problematiko.

Uspehi tega vzgojnega dela se že ka-
žejo, predvsem v tem, da člani niso več
brezbrižni na sestankih, marveč da aktivno
sodelujejo in se oglašajo. Sestanki so vedno
bolj živahni.

Družbeno upravljanje v bolnišnici so
člani pravilno razumeli. Na sestankih svoje
organizacije poročajo o slabostih in more-
bitnih nepravilnostih, ki so jih opazili —
bodisi da so materialnega značaja ali pa
se tičejo odnosov do bolnikov. Zavzemali
so se tudi za razne izboljšave in spremem-
be, ki so se jim zdele potrebne.

V bolnišnici je dobra četrtina mladih
ljudi, ki se dobro uveljavljajo in so pri-
pravljeni za delo. Mnogo prostega časa iz-
koristijo za strokovno izobraževanje in kul-
turno delovanje. Ob Dnevu republike in
za Prešernovo proslavo so pripravili pri-
merne kulturne sporede.

Februarja so v sindikalni dvorani pri-
redili gledališko predstavo, ki se je dobro
posrečila, saj so nekateri igralci, posebno
še tov. Šemen, pokazali precej odrskih
spretnosti. Dvakrat so igrali za svoje lju-
di, dvakrat za bolnike in enkrat za bližnjo
okolico. Dvorana je bila vedno polna. Gle-
dalci so bili zelo zadovoljni, posebno še
bolniki, saj so jim s prireditvijo prijetno
krajšali čas v enoličnem bolniškem življe-
nju. Gledališka skupina pa misli že na dru-
go igro.

Z veseljem se ogrevajo tudi za pobudo
republike sveta za zdravstvo, da naj bi
v M. Soboti odprli šolo za bodoče bolničar-
je, saj se njihova ustanova naglo širi in
ima vse pogoje za še večji razmah. Preda-
vatelj je dosti pri roki, potrebno pa bo
najti prostore za internat in denarna sred-
stva.

Pri tako zajetnem delu, ki ga opravlja-
jo v sindikalni podružnici soboške bolni-
šnice, se kajpada pojavljajo tudi napake
in urednosti, ki pa jih kolektiv sproti
odpravlja. F. H.

Sektorske konference učiteljev

Prekinitev pouka zaradi neugod-
nih vremenskih razmer so učitelji
Pomurja plodno izkoristili. V vseh
središčih Pomurja so bile v času od
20. do 27. februarja sektorske konfe-
rence, na katerih so razpravljali
o učnih uspehih v prvem polletju, o
jezikovnem pouku, o ideološki
vzgoji in o ocenjevanju in osnovnih
šolah. Take sektorske konference so
bile v Ljutomeru, Gor. Radgoni, Ro-
gaševcih, Gornjih Petrovcih, Beltin-
cih, v Lendavi in M. Soboti.

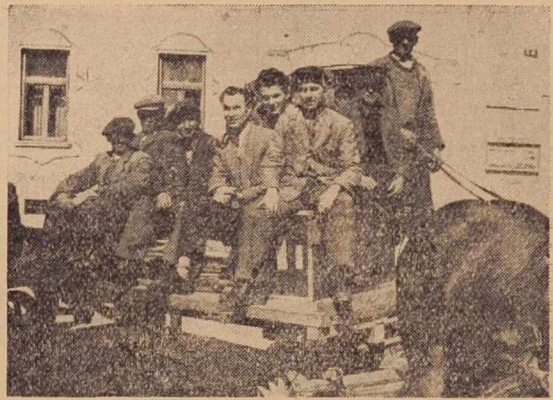
Ali se ne bi dalo urediti

Obiskovalci kina »Park« v M. So-
bati se še gotovo dobro spominjajo
nepričakovanega, ko je bil kino še v gradu.
Pri večini dobrih filmov je bil za
karte velik naval. V premlajnem
prostoru je bilo vedno polno ljudi,
ki so prihajali po ostopnice bodisi
iz Soboti ali pa tudi iz drugih, bliž-
njih pa tudi iz bolj oddaljenih go-
riških in ravenskih vasi. Pogosto je
prišlo tudi do tega, da se je zlomila
šipa in kdor si je potrgal pri čaka-
nju ostopnic nekaj gumbov (ne po
lastnem navdihu), jo je še poceni
izpustil. Pozimi je marsikateri za-
blo, ko je moral v dolgi vrsti čakati
pod milim nebom.

Pa so začeli spet z opuščanim de-
lom o novem kinu na Stefanu Ko-
pača cesti. In ko čeno je bil dogra-
jen. Pričeli so igrati v njem prve
filme. Tudi sedaj je bil še naval za
ostopnice. Primerno velika čakalnica
bo kmalu urejena in obiskovalci
bodo lahko na toplem. Toda pora-
sel je tudi obisk filmov. Posebno ka-
dar igrati kaj boljšega, pa tudi sicer
je ob nedeljah vedno vse zasedeno
pri oseh treh predstavah. S čaka-
njem za ostopnice pa je stvar osta-
la ista. Ali se ne bi pri blagajni
lahko primerno uredil dohod in od-
hod? Tako bi se nakupovanje pršilo
redno in nemoteno, obenem pa bi
obeljal rek, da »kdor prej pride,
prej melje«, kot je to tudi drugod
po mestih. Ker pa bo dvorana no-
vega kina s svojimi okrog 600 sedeži
kmalu mnogo premlajna za nara-
ščajoči in pečajoči se center Pomur-
ja, si upam pripomniti, da bi v graj-
ski kino-dvorani še nadalje igrati
filme, če ne več, pa vsaj vsak teden
enega. Koristno bi bilo torej, dati jo
nopaustanovljeno »Svobodi«, ki bi se
z njo lahko okoristila obenem pa
nudila tudi prebivalstvu njen delež.

Jože Olaj

Tako so selili
soboško občino
v nove prostore
v gradu.



Člani so bili na teh sestankih sezna-
njeni iz družbenim upravljanjem, s sklepi
republike skupščine zdravstvenih delavcev
in z zdravstvenim prosvetljanjem. Sklenili
so, da bodo nadaljevali s predavanji za
podeželske ljudi in bolnike v svoji ustano-

Zdravniki bodo posebej predavali srednje-
mu in nižjemu kadru v bolnišnici. Člani
sindikata so poslušali tudi predavanje o
progressivnem obdavljenju, kar je prav go-
tovo koristno, saj se v razgovoru z bolniki
večkrat dotaknejo tudi davčnih zadev.

Izšel je „GOSPODARSKI KOLEDAR 1956“

Zaradi omejitev v potrošnji električnega
toka je izšel »Gospodarski koledar 1956«
iz tiska šele te dni. Toda glede na bogato vse-
bino, ki jo ima letošnji »Gospodarski kole-
dar«, ta zamuda pri razprodaji naklade
upravi »Nove proizvodnje« gotovo ne bo
povzročila prevelikih težav.

V letošnjem »Gospodarskem koledarju
1956« so objavljeni članki o vseh proizvo-
dnih industrijskih strokah, o našem trgovin-
stvu, obrti, kmetijstvu, zadrugi in t. i. d.
Članke so prispevali člani Izvršnega sveta
LRS, člani predsedstev družbenih organi-
zacij, naši najvidnejši strokovnjaki iz pro-
izvodnje, ekonomisti in gospodarstveniki.
Tako je tov. Zoran Polić napisal članek
»Odkrivanje napak nam omogoča boljše go-
sposparjenje«, tov. Vladimir Krivic »Komu-
ne in naš nadaljnji gospodarski razvoj«,
Roman Albreht »Sindikati v letošnjem le-
tu«, dr. Lavo Cermelj »Ob obletnici london-
skega sporazuma«, dr. Julij Felaher »Koro-
ški Slovenci v letu 1955«. Srečo Rihtar
popisuje pomen in realizacijo tehnične po-
moči, prof. dr. Stojan Pretnar podaja go-
sposdarske poglede v zvezi s vprašanji iz-
najditeljstva, Tone Klemenčič piše o pro-
izvodnosti dela, plačah in osebni potrošnji.
Dr. Marjan Dular je prispeval članek »O
organizaciji dela v podjetjih« in še pose-
bej »O varnosti pri delu«. Zaradi članka
Edvarda Pirnata, ki popisuje težke dolžno-
sti računovodij in knjigovodij, si bo le-
tošnji »Gospodarski koledar 1956« gotovo na-
bavilo vsako računovodstvo in knjigovod-
stvo. Pavličič Jože piše o kaznivih dejanjih
v gospodarstvu, Klemenčič Tone objavlja
celo priročnik zbirko »Gospodarskih predpi-
slov«. V »Gospodarskem koledarju 1956« so
nadalje objavljeni članki o našem kmetij-
stvu, o zadrugi in t. i. o problemih v grad-
ništvu, o novih poteh v pospeševanju gra-
ditve stanovanj, o problemih gradbenih ka-
drov, o vzgoji kvalificiranih kadrov, obde-
lan je promet v LR Sloveniji, turizem, naj-
bolj pereči problemi obrtništva in naša ko-

munalna dejavnost. Pa še vse polno drugega
važnega je v »Gospodarskem koledarju 1956«.

Uprava »Nove proizvodnje« razpošilja te
dni »Gospodarski koledar 1956« vsem naro-
čnikom, pa tudi drugim važnejšim gospodar-
skim organizacijam, ki »Gospodarskega ko-
ledarja 1956« niso naročile, jim bo pa pri
delu v letošnjem letu nujno potreben. Kdor
koli si bo »Gospodarski koledar 1956« ogle-
dal, ga bo prav gotovo tudi obdržal in po-
ravnal znesek 500 din za izvod na tekoči
račun »Nove proizvodnje«, Ljubljana 60-KB-
1-1142.

Uredništvo »Nove proizvodnje«, glasilu
Zveze društev inženirjev in tehnikov LRS,
je treba priznati, da je tudi v letošnjem
»Gospodarskem koledarju 1956« zbralo naj-
važnejšo snov, ki jo morajo pri svojem
delu poznati vsi naši gospodarstveniki, eko-
nomisti, pedagogi in vsi, ki so zaposleni v
naših gospodarskih organizacijah. »Gospo-
darski koledar 1956« sodi torej v vsa naša
gospodarska podjetja, zavode, inštitute, vse
naše knjižnice, pa celo v vse naše šole. Na-
ročajte ga pri upravi »Nove proizvodnje«, Ljubljana, Trubarjeva 15, p. p. 407, tekoči
račun Ljubljana 60-KB-1-1142.

ZAKAJ CVENSKI STRELCI NE BI SMELI IMETI SVOJE ORGANIZACIJE?

Strelce na Cvenu pri Ljutomeru je ze-
lo prizadela odločitev vaškega vodstva
SZDL, da je potrebno razpustiti njihovo
družino. Še težje pa jim je bilo, ko je
skušal bivši predsednik SZDL ta sklep
uveljaviti na zboru volivcev in ga ute-
meliti s trditvami, ki vsekakor niso resnične.

Naši odborniki SZDL naj bi se namesto
tega, da vsiljujejo ljudem razpust strelske
družine, zamislili na tem dejstvu: Cven-
ska strelska družina je najstarejša v biv-
šem Ljutomerskem okraju in šteje okrog 40
aktivnih članov, večinoma kmečkih fantov.
Sprva smo hodili streljat na Ljutomersko
strelišče, pozneje pa smo si s svojimi roka-
mi uredili strelišče doma. Pri tem nam
množične organizacije niso prav nič po-
magale, še celo nasprotno, ovirale so naše
delovanje s tem, da so nam hoteli zabraniti
streljanje na tem prostoru, dasi je
strelišče na samotnem kraju v gozdu pod
hrbičkom, na katerem smo zgradili celo
5 m visok nasip, in čeprav vadimo samo ob
nedeljah, ko ni na polju žive duše. Do-
sedaj je skupina naših strelcev sodelovala
na številnih tekmovalnih — tako v Celju
in Čakovcu, odkoder smo se vrnili z do-
stojnim priznanjem — spomenico.

Od naših odbornikov SZDL in množič-
nih organizacij sicer ne pričakujemo no-
bene pomoči, ker vemo, da ne bo nobenega
odnosa, toda eno pa zahtevamo: da nam
javno odgovorijo, zakaj se zavzemajo za
prenehanje tega lepega športa v našem
kraju? Pri takem ukrepu bi pač morali
upoštevati tudi mnenje članov strelske
družine. Razpoloženje na zadnjem občnem
zboru naših strelcev pa je bila živa de-
monstracija proti avtorjem tega enostran-
skega in nepremišljenega sklepa.

S. K.

Marija Misja

Pobudo za delo izobraževalnega društva v Bogojini daje Socialistična zveza

Mislím, da ni pretirana trditev,
da je bila Bogojina že od nekdanj
kraj z bogato prosvetno tradicijo.
Saj so imeli že pred drugo svetov-
no vojno prosvetno društvo, v ka-
terem so imeli dve sekciji: pevsko
in dramsko. Iz take zapuščine jim
pač tudi ni bilo težko v letih po
vojni ustanoviti IZUD, ki uspešno
deluje na prosvetnem polju še danes.

Današnje društvo je bilo usta-
novljeno l. 1947. Imelo je dve sek-
ciji, kakor jih je imelo prej; to je
pevsko in dramsko skupino. V
preteklem letu pa so ustanovili še
tamburaško sekcijo in lutkovno. Kot
vidimo so tudi v tem pogledu do-
segli uspeh. Te sekcije so zelo mar-
ljive in so v tem času opravile ve-
liko delo na prosvetnem polju.

Društvo ima precej članov. To
so večinoma ljudje kmečkega po-
rekla, ki pa čutijo do prosvetnega
dela veliko veselja. V IZUD pa je
vključeno tudi vse tamkajšnje učitel-
jstvo. Člani delajo najmanj v
dveh sekcijah, nekateri celo v vseh.
Za to njihovo izredno požrtvoval-
nost zaslužijo vsekakor pohvalo,
najbolj pa predsednik IZUD tov.
Gašpar, ki si mnogo prizadeva, da
bi društvo res opravilo tisto delo,
ki ga kot prosvetno društvo mora
opraviti.

Najmočnejša je pevška sekcija,
ki jo vodi tov. Mayčec. Le-ta je po-
nesla glas o Bogojini širom po Po-
murju. V času obstoja je pripravila
niz samostojnih nastopov in go-
stovala z njimi po bližnji, a tudi
daljnji okolici. V lanskem letu so
imeli 14 samostojnih koncertov, po-
leg tega pa redno sodelujejo tudi
pri vseh proslavah doma in dru-
god. Lansko leto so tudi gostovali
in sicer v Dobrovniku, Lendavi,
Križevcih pri Ljutomeru, v Križev-
cih na Gorickem in v M. Soboti, kjer
je zbor dobil povsod priznanja za
svojo kvaliteto.

Igralska skupina se sestoji ve-
činoma iz mlajših članov IZUD. Te-
žišče njihovega dela je predvsem
pozimi, ko imajo čas. V lanskí se-
zoni so naštedirali tri dela in z
njimi tudi gostovali. Letos so neko-
liko zaostali, vendar ravno v tem
času nameravajo uprizoriti neko
igro. Še nekaj bi imel pripomniti.
Priporočal bi jim, naj v bodoče ne-
koliko bolj skrbno izbirajo dela,

kot so jih v preteklosti, kajti koli-
kor poznam igralce, vem, da so spo-
sobni zaigrati tudi kaj bolj kvali-
tetnega kot pa je n. pr. igra Dve
nevesti.

Tamburaška sekcija je še mlada
in šteje komaj 7 članov. Vsi pa so
zelo marljivi in so se v letu obsto-
ja že toliko usposobili, da namera-
vajo prirediti ob priliki obletnice
samostojni koncert. Pri ljudeh so
zelo priljubljeni in kadar koli so
sodelovali pri raznih proslavah, so
želi pri ljudeh lep aplavz.

Najmlajša veja tega društva je
lutkovni oder. Zaenkrat delajo v
tej sekciji le učitelji, toda tudi med
ostalimi člani je zanimanje za to
sekcijo. Priredili so dva nastopa in
sicer z Rdečo kapico in Debelo re-
po. V bodoče pa nameravajo naštu-
dirati igro Carobni klobuk.

Kot vidimo, delo društva res ni
malo, a bi bilo še večje, če dru-
štvo ne bi morile vedno finančne
težave. Kaj vse bi si radi nabavili,
kar bi nujno potrebovali, je rekel
predsednik društva, pa si ne mo-
remo. Res je, da so dobili nekaj
pomoči od ObLO in od SZDL, ven-
dar je to še premalo. Sicer pričā-
kujejo, da bo stanje letos boljše in
da bo tudi nova občina imela večje
razumevanje kot pa ga je imela
stara. In delo v bodoče, je bilo
naslednje vprašanje. Letos nas čaka
veliko dela, je dejal tov. pred-
sednik. Težko ga bomo izvedli, če
bomo prepuščeni sami sebi. Ako pa
bomo dobili moralno, kakor tudi
materialno pomoč, pa bomo lahko
uresničili naše načrte, kajti s pri-
pravami smo že pričeli. Tako študi-
ra pevski zbor za nov nastop, s
katerim bo nato gostoval po vaseh
naše občine in tudi izven nje. Rav-
no tako bo tudi dramska skupina
naštudirala še eno igro in tako z
obema gostovala po naši občini. Po-
budo za to je dal Ob O SZDL, ki
bo tudi pokrovitelj teh gostovanj.
Namen teh gostovanj je, nuditi
vsem občanom možnost kulturnega
izživljanja, poleg tega pa bo to tu-
di propagandni nastop, da bi se
kasneje ustanovila prosvetna dru-
štva tudi v drugih vaseh naše ob-
čine. Društvo se zaveda, kako važno
nalogo ji je poverila SZDL in bo
skušalo s svojim delom dokazati,
da je vredno tega zaupanja.

M

Ne „kravatarje“ - potrebujemo kvalificirane kmetovalce

(Nadaljevanje s 1. strani)

Mnogo so člani obeh podružnic dosedaj
storili za izobraževanje kmečke mladine, saj
jih večina predava na KGS. Mladina na teh
šolah pa bo potrebno v bodoče bolj vzga-
jati kot učiti, ji v kolektivih oblikovati so-
dobne poglede — kmetijstvo in svetovni
nazor. Zaključek — mnogo bolje bomo na-
ložili sredstva, ki jih bomo dali za izobra-
ževanje mladih ljudi, kakor pa če bi jih
izročili posameznim kmetovalcem za gra-
dno gnojilnicam in podobnim naprav —
je prav gotovo pravilen, če ga presojamo
po tem, da brez izobraženih ljudi ne bo
nikoli naprednega kmetovanja. Pouk v KGS
in sploh kmetijskih šolah pa je potrebno
usmeriti tako, da ne bomo dobili iz njih
»kravatarje« (primer v Salovcih, ko absol-
vent take šole ni hotel prijeti za delo v
sadenjaku), marveč dobre kmetovalce. Že
v KGS je potrebno izbirati in omogočiti naj-

boljšim učencem nadaljnje šolanje — bodisi
s sredstvi kmetijskih skladov ali pa prispev-
ki kmetijskih združenj. Kmetijske organiza-
cije naj bi mnogo bolj skrbale za izbor
tistih, ki jih bodo še pošiljale v kmetijski
šoli Podgradje in Rakičan. Dosedaj se je
namreč pripetilo, da so poslale v te šole
mlade ljudi z dvomljivimi moralnimi last-
nostmi (Kerenčič-Kog), ki so sedaj tik pred
izključitvijo iz njih. Vse kaže, da se bo
tudi »domače« obisk v teh dveh šolah po-
maknil naprej, saj nameravajo pomurske
zadruge v prihodnji šolski sezoni poslati
vnje okrog 40 slušateljev. Mladim pode-
želskim ljudem pa je potrebno dati pobudo
in javno priznanje za njihovo strokovno-iz-
obraževalno prizadevanje; zakaj ne bi do-
bili tisti, ki uspešno konča oba razreda KGS
in enoletno kmetijsko šolo, zaključno spri-
čevalo z zasluženim priznanjem, kvalificirane-
ga kmetovalca? To zadevo bo potrebno pra-
vilno urediti v republiškem prelohu.

Bučkovski sadjarji so se strnili v združenem odboru in v njem uveljavljajo svoja napredna stremljenja

V naših krajih pridelamo le malo kakovostnega sadja za izvoz. Prav zato se je potrebno oprijeti rednega zimskega in letnega škropljenja sadnega drevja. Če pa bomo sadovnjakom tudi gnojili z naravnim in umetnim gnojem, bomo pridelali več zdravega sadja za svetovni trg, vzdržali v močnem konkurenčnem boju in obdržali stabilne cene. Velika razlika v cenah industrijskega in namiznega sadja se je pokazala tudi lani, saj so plačevali manj vredno sadje po 8 din, izvozno blago pa od 20 do 24 din za kg. Sadjarji, ki se ne bodo tega držali, bodo slej ko prej morali propasti s svojimi sadovnjaki vred.

Sadni izbor je zelo pester in ga bo v bodoče potrebno še bolj prilagoditi zahtevam domačega in tujega trga. Za nove nasade pripravljamo predvsem sorte jonatan, zlato parmeno in boskop.

Teh nekaj ugotovitev je veljalo tudi bučkovskim sadjarjem, obelodanil pa jih je zastopnik OZZ tov. Rožman na prvi seji sadjarsko-vinogradniškega odbora kmetijske zadruge v Bučkovcih. Kljub hudemu mrazu so se tokrat zbrali v šolski učilnici starejši ugledni sadjarji, prišlo pa je tudi nekaj mlajših sadjarjev, ki jih dosedaj ni bilo videti na takih strokovnih posvetovanjih.

Prva, skupna ugotovitev bučkovskih sadjarjev je tokrat bila: boskop več ne odgovarja, ker gnije na drevju. V bodoče se bomo zato rajši posvetili razmnoževanju gorčičanskega boskopskega kosmaka, ki nima teh slabih lastnosti.

Upravnik zadruge F. Tarča je povedal, da imajo bučkovski združniki okrog 1800 hl dve leti starega sadjevca, vendar zadruge ne more najti kupcev za njega. Zavzel se je za pulpno postajo. (Tov. Rožman mu je odgovoril, da ima pulpna postaja v M. Soboti dovolj veliko zmogljivost in je tudi dovolj založena s sadnimi polizdelki, po katerih pa ni večjega povpraševanja.) Nadalje je tov. Tarča dejal, da v bivšem občinskem okolišu ne bosta mogli delovati dve kmetijski zadrugi; prva naj bi se zaradi manjše konzumne moči pridružila videmski, zadruge v Radoslavcih pa naj bi se pridružila ljutomerski ali pa križevski vrstnici. (V bodoče naj bi obstajale te tiste zadruge, ki so upravičene do naslova »kmetijske«, druge pa, ki niso več kot »štatune«, naj se pridružijo kmetijskim zadrugam, če tudi so po poslovnem ozemlju večje in finančno močnejše — pripomba pisca.) Tov. A. Filipič se je zavzemal za to, da bi pocenili umetna gnojila za tiste sadjarje, ki redno škropijo sadno drevje in mu gnojijo. V združenem skladišču je gnojil zadosti, sadjarjev pa ni, ki bi jih odkupili. Slabo vskladiščena gnojila pa propadajo v našo skupno škodo. Tov. K. Vojšjak se je izrekel proti izdelovanju umetnih vin in pripomnil, da naj bi slovenski vinogradniki s pomočjo zveznih poslancev dokončno preprečili ta škodljiv pojav. Tov. A. Lukačič je priporočal zaščitne plašče, s katerimi ovijamo drevesa proti zajcem. Najboljše pa bi bilo, če bi iznašli zanesljiv tekoči pripravek, kajti z lesenimi oblogami izgubimo mnogo časa, preden dobro zavarujemo zelena debela. Na vprašanje — ali letno škropljenje sadnega drevja škoduje čebelarjem — je dobil od tov. Rožmana naslednji odgovor: V krošnjah za čebele ni nevarnosti, pač pa podležejo tiste, ki nabirajo med na rožnati travi pod kromami. Tej neznatni škodi se lahko izognemo tako, da doraslo travo prej pokosimo. J. Pevec je prodajal v zadnjih treh letih vino po 92, 75 in 45 din za liter, medtem ko je modra galica leta 1953. veljala 90, lani pa 180 din. Po njegovem mnenju so se škarje med cenami industrijskih proizvodov in vinogradniških pridelkov odprle

kar za 100 odst. Najstarejši sadjar L. Spindler je govoril o svojih izkušnjah: škropljenje sadnega drevja se izplača, zlasti je koristno letno škropljenje proti škrlupu in črvičnosti sadja, pred škropljenjem drevja je potrebno doraslo travo pod kromami pokositi in se tako izogniti škodi pri čebelah. Za prvo škropljenje pred cvetenjem uporabljajo 2-odst. bakreno-apneno, po cvetenju pa 2-odst. žvepleno-apneno brozgo.

Letos računamo v bučkovskem sadnem okolišu na pridelek 10 ton namiznega sadja za izvoz. Za popolno in pravilno nego sadnega drevja so se izrekli sadjarji L.

Spindler iz Moravec, F. Bohanec iz Drakovec, L. Kosi iz Bučkovec, F. Bolkovič iz Bodislavca, J. in A. Prelog iz Bučkovec in L. Bohanec iz Moravec. Za ta koristen posel bomo vzbudili zanimanje tudi pri drugih sadjarjih. Letos bomo v našem okolišu posadili 2500 sadnih dreves. Za obnovo sadovnjakov so se odločili: A. Filipič iz Bučkovec (50 arov), L. Kosi (20 arov) in L. Bohanec (20 arov). Na jesenski sadni razstavi bo sodeloval ves kolektiv sadjarjev. Gnojilne in škropilne poskuse v sadovnjaku in vinogradu pa bo uresničil pisec tega članka. Ludvik Kosi

V Križevcih pri Ljutomeru so skrbni čebelarji

V okolišu čebelarke družine so našli 2000 panjev. Ajdovih pasišč pa je vedno manj. Rešitev: novi posevki ajde.

Križevski čebelarji so se na svojem občnem zboru dobobra pogovorili o svojih zadevah. Samo nekaj zanimivih podatkov! V zadnjih letih ni bilo pravih letin za čebele, predvsem zaradi slabega vremena in pa vedno manjših ajdovih pasišč. Sejanje ajde je že pereč gospodarski problem, zato bo potrebno zamenjati seme. Čebelarje je zelo razveselila vest, da se bo OZZ v M. Soboti zavzela za uvoz nekaj vagonov črne ajde iz Kavkaza ali od drugod. Če se bo to res zgodilo, potem bomo lahko tudi pri nas povečali pridelek ajde in si tako zagotovili medovita pasišča za čebele. Po mišljenju čebelarjev pa bi morali z uvoženim ajdo zasejati ves štajerski predel, sicer ne bo večjih koristi. Čebelarji se tudi odločno borijo proti čebelji boleznim — nosemi. V bodoče pričakujejo več pomoči od kmetijskih zadrug, socialističnih gospodarstev in kmetovalcev, kajti čebele ne prinašajo samo medu, marveč z oplojevanjem rastlin opravljajo važno poslanstvo tudi v kmetijstvu. Zavrgli so tudi menje posameznikov, češ da je ajda plevel in da jo je potrebno zamenjati s krmilnimi rastlinami; ajda namreč zaradi hitre rasti celo pomagala uničevati plevel.

Po vzgledu čebelarjev iz Hrastja-Mote in Gor. Radgone se bo tudi večina križevskih članov naročila na strokovni list. Pasišča bo potrebno pravilno dodeljevati sosednjim društvom, pri tem pa naj odločajo vsi člani. Društvo šteje sedaj 76 članov, poleg njih pa je še precej mlajših čebelarjev, ki jih bodo letos povabili v društvo.

Ribezovi nasadi na Kmetijskem posestvu Murski Soboti

Bilo je pred kratkim, ko sem bil na Kmetijskem gospodarstvu Murska Sobota. Zvedel sem namreč, da nameravajo zasaditi črni ribez. Prepričani so, da je črni ribez od vsega grozdičja najdragocenejši in v ljudski medicini najbolj čistan sadež. Zaradi vedno večjega povpraševanja po tem sadežu bodo gojili črni ribez v večjih nasadih. Imajo primerno zemljo. Kolektiv se je odločil, da bodo nasad pravilno negovali in obdelovali. Pričakujejo, da bo črni ribez bogato obrodil in da bodo lahko zalagali z njim vsaj najbližnji trg in zdravstvene ustanove z dobro vitaminsko in zdravilno hfanom.

Zemljo, ki je določena za čisti nasad črnega ribeza, bodo te dni rigolali 30 do 40 cm globoko. Rastline morajo imeti vse pogoje, da se bo dobro ukoreninijo in da imajo dovolj osnovne hrane za daljšo dobo. Sadike bodo zgodaj spomladi posadili v vrstah po 1,5 m narazen. Razumljivo je, da bodo morali pred sajenjem izkopati pri-

merne globoke jame (do 40 cm), ki jih bodo skoraj do polovice napolnili s kompostom ali z zrelim hlevskim gnojem.

Prvo in drugo leto bodo sadili med vrstami še vmesne kulture (krompir, zelje ali pesa). Tretje leto bo ostal črni ribez kot čist nasad.

Črni ribez zahteva temeljito oskrbo t. j. okopavanje, uničevanje plevela, obrezovanje in gnojenje.

V skladišču imajo pripravljenih dovolj umetnih gnojil. Zgodaj spomladi bodo potrosili 300 kg apnenega dušika in prav tako do 300 kg kalijeve soli na ha. Zemljo bodo še popnili s saturacijskim muljem, ki so ga dobili iz kontingenta, dodeljenega okraju Murska Sobota.

Kakor vsaka rastlina, tako ima tudi črni ribez škodljivce in bolezni (ameriški kapar. listne uši, ribezova steklokrilka, ribezova listna pegavost in rdeča bradavičavost).

Ing. Lado Jerše

PRIREDITEV V VUCI VASI

19. februarja so v Vuči vasi uprizorili dramo »Materi ni več«. Kljub temu, da so bile vremenske prilike skrajno slabe, so igralci dan za dnem in noč za nočjo vadili in uspeh ni izostal. Gledalci, ki so kljub mrazu prišli tudi iz sosednjih vasi, so bili s prikazano igro zadovoljni. Prav je tudi, da so se v tej igri združili mladi in stari igralci. Vse vloge, posebno še večje, so bile v glavnem lepo odigrane. Ploskanje ob koncu igre je igralcem bogato poplačalo njihov trud.

Požar zaradi neprevidnosti

V Lendavi in okoliških vaseh služi zemeljski plin za kurjavo. Zaradi neprevidnosti pa se je v zadnjih letih pripetilo že več manjših nesreč. Pred kratkim je izbruhnil požar, ki pa so ga pravočasno preprečili v Dežnikarni in v skladišču KZ, minuli teden pa je začela goreti katoliška cerkev. Večje škode ni bilo nikjer, ker so ogenj pravočasno zapazili in ga pogasili.

Te nesreče pa še vedno niso izučile potrošnikov, ki puščajo plinske cevi čez vso noč odprte in brez vsakega nadzorstva.

-jo

**KOLENDAR ZA LETO 1957,
3 LEPOSLOVNE IN 3 POUČNE
KNJIGE LAHKO DOBITE ZA
500 DIN, ČE SE VPIŠETE V
ČLANSTVO PREŠERNOVE
DRUŽBE. POLEG TEGA
BOSTE ŠE UDELEŽENI PRI
VELIKEM NAGRADNEM
ŽREBANJU**

Poglobiti se bo treba v notranje delo prosvetnih društev

Razprava članov Sveta za prosveto in kulturo v Lendavi

Člani Sveta so sprejeli več koristnih sklepov, ki jih bodo uresničili v letošnjem letu. Obč. LO so predlagali, da se Občinski praznik praznuje prvo nedeljo v mesecu juniju.

Ugotovili so, da gospodinjiski tečaji v občini dobro uspevajo, kar še posebno velja za tečaj, ki je bil v Turnišču. Pri tem bo treba nuditi več pomoči voditeljici tečajev s strani članov Sveta in učiteljstva, kjer tečaj deluje. Na področju občine delujejo štiri registrirana prosvetna društva: Svoboda v Lendavi, IZUD »Miško Kranjec« Velika Polana, IZUD »Sandor Petöfi« Dobrovnik in IZUD Turnišče. Društvo v Turnišču bo v bodoče moralo bolj skrbeti za Prosvetni dom, kjer bodo še v letošnjem letu dobili tudi kino-projektor. IZUD v Veliki Polani se bo moral sporazumeti z domačo zadrugo glede dvorane, ki bo

razen kinopredstav lahko služila tudi drugim kulturnim prireditvam.

Knjižnici v Lendavi in V. Polani sta uspešni. Problemi pa so nastali v zvezi z ljudskimi knjižnicami v posameznih krajih, kjer so se knjižice porazgubile, pomanjkljiva pa je tudi evidenca. Izvoljen je bil knjižničarski svet.

Vso pozornost bodo v bodoče posvetili telesnovzgojnim društvom v občini. Sedaj obstoji TVD Partizan v Lendavi in Turnišču, pogoji za ustanovitev pa so tudi v Dobrovniku.

Med drugim je Svet imenoval tudi komisijo za pregled filmov, ki bo v bodoče lahko vplivala pri izbiri, ki je bila v zadnjih letih pomanjkljiva.

Svet je razpravljal tudi o akciji v zvezi z gradnjo gledališča v M. Soboti.

-jo

Drobiž od vsepovsod

Pri Vidmu so pred kratkim igrali igro »Za stanovanje gre«. Želja ljudi je, da igralci igro ponovijo, ker si je prvo predstavo ogledalo sorazmerno malo ljudi zaradi slabega vremena.

Občni zbor ZB, ki je bil sklican pred nekaj dnevi, ni bil sklepčen zaradi premajhne udeležbe članov. Ni prav, da se člani občnega zbora niso udeležili, ni prav posebno zato, ker je bil na dnevnem redu občnega zbora razgovor o postavitvi spomenika padlim borcem.

V Gornji Bistrici so gostovali igralci iz Žižkov. Igra Repoštev je bila po mnenju gledalcev zelo dobra, zato si Bistričani želijo še več takih obiskov.

V preteklem tednu je bilo v Rogoševcih prvo predavanje Ljudske tehnike. Udeležba sicer ni bila najbolj zadovoljiva, krivdo za to pa nosi Obč. odbor SZDL, ki je obvestil vaški odbor SZDL le nekaj ur pred predavanjem.

Obč. LO na Cankovi je na eni izmed sej razveljavil sklep krajevnih odborov, Pertotca, Rogoševci in Sotina o preselitvi matičnega urada v Nuskovo. Matični urad bo še nadalje ostal v Rogoševcih.

Na občnem zboru SZDL v Kobilju, ki je bil pred nekaj dnevi, so volivci sklenili, da bodo pomagali kmetijski zadrugi pri obnovi vinogradov. Samorodnice bodo zamenjali z zlahno trto, vrsto trte, ki jo bodo zasadili, bodo določili strokovnjaki.

Na Tišini so pričeli že pred nekaj meseci z nabiranjem leposlovnih knjig za domačo knjižnico. Tej akciji sta se odzvala doslej samo Jože Gider, ki je daroval knjižnici 21 knjig, in Branko Milek, ki je prispeval 5 knjig. Dobro bi bilo, da bi tudi ostali darovali nekaj knjig.

V Vanča vesi se pripravljajo dekleta na kuharski tečaj. Doslej se je prijavilo 16 deklet.

V nedeljo je bil v Beltincih sešatek vseh vaških odbornikov SZDL. Na seji so govorili predvsem o tesnejšem sodelovanju med posameznimi družbenimi organizacijami. Člani SZDL bi se morali bolj zanimati za delo kmetijskih zadrug, razen tega pa pomagati predvsem mladinskim organizacijam v občini.

Sekcije DPD Svoboda v Lendavi so se v zadnjem času precej razgibale. Med najaktivnejšimi je pevski zbor, ki je pod vodstvom prof. Vladimira Močana nastopil na Prešernovi proslavi. Pevec se pripravljajo na samostojen koncert, ki bo aprila. Aktivnost je opaziti med člani slovenske in madžarske dramske skupine.

Lutkovna skupina je v minulem tednu nastopila s tremi enodejankami. Igralci pa se pripravljajo že na drugo prireditev.

Prav bi bilo . . .

... če bi Kmetijska zadruga na Kapeli nekoliko bolj skrbela za svojo zunanost, posebej še za svoje napise. Še vedno visi star napis: Kmetijska zadruga z o. j. Kapela, okraj Radgona, čeprav je med tem časom Kapela pripadela že Ljutomerskemu okraju, sedaj pa soboškemu.

... če bi pred zgradbo Otroškega vrta v Lendavi namestili potreben prometni znak, s katerim bi šoferje motornih vozil opozorili na to, da je v bližini šolska ustanova. Sedaj pred tem poslopjem kaj radi obračajo avtomobile in druga prometna sredstva. Kaj pa bo potem, če se bo pripetila nesreča?

... če bi v beltinski kmetijski zadrugi napravili konec razliki pri tehtanju svinjskih kož. Ko namreč kožo prvič stehajto, tehtajo 10 kg, drugič pa že samo 9 kg.

... če bi na Selektičkem posestvu v Beltincih ne zaposlili novega blagajnika, tajnika bivšega KLO Beltinci, ki je že poskušal pobegniti čez mejo, doma pa ima 5 ha zemlje.

... če bi lahko v Beltincih človek kupil klobase kar v domačih trgovinah, ne da bi mu bilo potrebno hoditi po nje v M. Soboto.

... če bi tisti državljani, ki bi lahko sicer prebivali doma pri svoji ženi, odstopili svoje stanovanje v Beltincih zobozdravniku, za katerega se občani že dalj časa potegujejo.

... če bi uslužbenec F. na soboški Posredovalnici za delo ne odklonil prijave za dodelitev podpore v času brezposelnosti, ki

mu jo je prinesel iz občinskega urada v Beltincih prizadeti J. Recek iz Žižkov, z izjavo: »Nesite vlogo nazaj in občina naj nam jo pošlje po pošti!«

... če bi aktivist iz Lendave zares prišel 19. februarja v Vel. Polano, kjer bi moral predavati ljudem. Morda pa je rajši odšel na lov, kakor so to storili nekateri krajevni voditelji, ki bi se morali kot prvi udeležiti napovedanega seminarja. Drugič naj rajši pošljejo v Vel. Polano samo teze, kajti v kraju bodo že našli sposobne ljudi za predavanje. Potem vsaj ljudje ne bodo zastoj prihajali na sestanke in tam po nepotrebnem zapravljali dragoceni čas.

Tudi mladi trgovci in vajenci v Mačkovcih

V četrtek, 22. februarja so imeli trgovski vajenci svoj športni dan. Učenci drugega in tretjega razreda so se skupno podali v Mačkovec in se tam pomerili v smučanju in sankanju. Na smučiču je bilo zelo živahno, saj jih je spremljal lep zimski dan. Takih izletov si mladi trgovci še želijo.

Za juriš na bele poljane so se odločili tudi učenci soboške Obrtniške šole, njim pa so sledili dijaki Srednje ekonomske šole. Skratka: ob nedeljah je v Mačkovcih živo, saj smučarji »vohajo«, da se bela odeja ne bo dolgo obdržala.

Dve sto dijakov na smučiščih v Mačkovcih

Čeprav je marsikdo po polletnih počitnicah, ki so minile brez snega, pomislil na najhujše, se je priroda vendar usmiliła tudi naših smučarjev in jim v veliko veselje pognila prekmursko ravan in goricko gričevje. Tako je tudi M. Sobota oživel; najbolj vneti smučarji so se že 12. februarja podali v Mačkovec, da ne bi kaj zamudili, čeprav je močno snežilo. Pred postajo se je zbralo okrog 50 pionirjev in članov »Partizana«, drugi pa so se smučali ob razbremenilnem kanalu ali pri nekdanjem ribniku v parku.

15. februarja je bil drugi športni dan v tem šolskem letu, tokrat za višje razrede. Pred gimnazijskim poslopjem se je zbralo okrog 80 smučarjev, 60 sankarjev in nič manj pešcev. Lep je bil pogled na kolono mladih ljudi, ki so se pomikali po soboških ulicah proti kolodvoru! Bili so dobro razporeženi in le škoda, da so morali učenci nižjih razredov ostati potrži doma.

Na postaji je čas hitro potekal. Eni so igrali »rihtarja«, drugi pa so jih vneto opazovali pri tej igri, dokler ni pripisal vlak, ki je imel zamudo, in jih potegnil proti Gorički.

V Mačkovcih dopoldne niso mnogo smučali, kajti vlak je privozil tja šele proti enajsti. Nič na boljšem niso bili tisti, ki so že drseli na smučiščih ali pa so šli peš h gradu in nazaj. V neposredni bližini je namreč izbruhnil požar in mladi smučarji so pohiteli na pomoč. Nekateri izmed njih so celo z golimi rokami metali sneg, kar je pohvalno, da so zadušili ogenj, ki bi sicer lahko povzročil večjo škodo.

Popoldne so bili prav vsi na snegu. Ure so hitro minevale in kmalu je napočil čas za odhod. Mnogim je bil ta dan zelo kratek in mnogi so si želeli še nekaj ur veselja in zadovoljstva v naravi.

SOBOŠKA KRONIKA

Poroke, rojstva in smrti

od 19. do 26. februarja 1956:

Poročila sta se: Franc Gorčan, poljedelec in Helena Zekš, poljedelka, oba iz M. Sobote.

Rodile so: Ana Kozar iz Zenavelj, dečka; Hilda Celec iz M. Črncev, deklico; Katarina Forjan iz Lipovec, deklico; Jožica Krznar s Koprive, dečka; Vera Heric iz M. Sobote, deklico; Marija Jagrinec iz Paričnjaka, deklico; Jolanka Zrinski iz M. Sobote, dečka; Berta Cigit iz Borejce, dečka; Marija Vuletič iz G. Radgone, deklico; Ana Sabo iz Bodonec, deklico; Sarika Ficko iz Hodoša, deklico; Marija Litrop iz Nedelice, deklico; Ana Šipoš iz M. Sobote, deklico; Ana Slavič iz Starenove vasi, dečka; Marija Marinič s Kapele, deklico; Marija Žižek iz Črenšovec, deklico; Cecilija Gastanj iz M. Sobote, deklico; Vera Šlebič iz Lendavskih gor, dečka; Terezija Vaupotič iz Salince, dečka; Vilma Sinic iz Kuzme, deklico; Rozalija Soš iz Pečarovec, dečka.

Navedene so rodile v soboški porodnišnici.

Umrli so: Franc Terplan, star 86 let, iz M. Sobote; Stefan Laj, 53 let star, kovač iz Doljnega Lakoša; Zora Gjergjek, stara 8 mesecev, iz M. Sobote; Ferdinand Papič, star 55 let, poljedelec iz Bakovec.

Pomurski vestnik — Izdaja Casopisno in založniško podjetje »Pomurski tisk« v Murski Soboti — Direktor in odgovorni urednik Jože Vild — Uredništvo: M. Sobota, Trubarjev drevored 3/II. — Telefon 1-58 Uprava in oglasni oddelk: Murska Sobota, Kocljeva ulica 7 — Tel. 53 — Naročnina: četrletna 100, polletna 200, celoletna 400 dinarjev — Tekoči račun pri Narodni banki 641-T-608 v M. Soboti — Tisk Pomurske tiskarne v Murski Soboti

Tekmovanja ni bilo, ker so bili pač prvič na snegu. Važno pa je to, da so se pri smučanju in sankanju sprostiti in se naužili dovolj svežega zraka brez telesnih poškodb.

Športni dan za višješolce je za nami. Mladina je zadovoljna. Kaj pa poreče k temu ostalih 400 dijakov, ki so ostali doma? Težko pričakujejo tega dneva, o katerem celo ponoči sanjajo in se na njega pripravljajo. Na nekaterih šolah ni pouka! Mladina se smuča! Prav bi bilo, da bi tudi to mladino poslali vsaj nekaj ur v naravo. Saj so športni dnevi predvideni tudi v naših šolskih predpisih.

Ljutomerčani in Radgončani so se pomerili v smučanju

To nedeljo je izvedel radgonski Partizan meddruštveno tekmovalje v smučanju med Ljutomerskim in radgonskim Partizanom. Med tem, ko je postavila Radgona

Ljutomerska mladina na smučeh

Telovadno društvo »Partizane« v Ljutomeru je priredilo 24. februarja smučarsko tekmovalje za svoje člane v tekih, slalomu in skokih. Nastopilo je 26 tekmovalcev, izmed katerih so dosegli najboljših uspehe:

Prvo mesto je pri pionirjih v teku na 2 km zasedel Ervin Znidarič s časom 14 minut, drugo Aleksander Pirher, tretje pa Franc Stajnk.

Na 1,5 km je pionirka Stanka Vizovišek dosegla čas 14 minut 8 sek.

Mladinci so tekmovali na 4 km dolgi progi. Prvo mesto si je priboril Milan Skrllec s časom 25 min. 48 sek.

Prvo mesto v slalomu je pri pionirjih zasedel Aleksander Pirher, pri mladincih pa Kukolj.

V skokih na provizorični skakalnici so bili pri pionirjih najboljši: Ivan Pušenjak (5 m, 7 m), Martin Polanič in Viljem Prelog.

Pri mladincih pa je bil v skokih najboljši Mitja Berce (9 m, 9 m), ki je imel največje razdalje in najlepši slog med vsemi skakalci. Drugo mesto je zasedel Mar-

Polančani radi prihajajo na predavanja

V petek, 24. febr. je bilo v okviru Ljudske univerze zanimivo predavanje lend. sodnika Berkeja, ki je razložil navzočim posebnosti novega Zakona o dednem pravu. Predavanja se je udeležilo 85 ljudi. Ker je dedovanje za ljudi važna zadeva, je bilo po predavanju sproženih več vprašanj s tega področja.

SZDL bo naprosila zveznega poslanca tov. V. Šiftarja za predavanja o notranji in zunanji politiki FLRJ ter o naši gospodarski problematiki.

DAN ŽENA SE BLIŽA

Polanski šolarji in dijaki se živahno pripravljajo za dan žena. Pridno vadijo deklamacije, petje in primerno igrice. Verjetno bo tudi domači kino primaknil k programu primeren film.

Nesreče in nezgode

Janko Novak, 10-letni sinček delavca iz G. Radgone, se je igral s patrono, pod katero je držal gorečo vžgalico. Patrona je eksplodirala, mu odtrgala tri prste na levi roki in mu poškodovala tudi obraz.

Jože Miholič, 12-letni dijak iz M. Sobote, si je pri smučanju hudo poškodoval desno koleno.

Sonja Gorič, 15-letna dijakinja iz M. Sobote, je padla na poledelem dvorišču in si zlomila desno nogo pod kolonom. Zdravijo se v soboški bolnišnici.

tekmovalce v vseh panogah, razen članic, je prišel Ljutomerski Partizan v Radgono le z dvema mladincema in pionirji in pionirkami. Mar Ljutomer res nima več smučarjev? Pri takih pionirskih vrstah so odnesli nekaj mest Radgončani in Ljutomerčani. Med pionirji je bil v teku prvi radgonski pionir Kovačič Vinko, prva pionirka je bila Vizaviškova iz Ljutomera. Pri mladincih je bil najboljši v teku Golob iz Ljutomera. V smuku se je odlikoval pionir Pirher iz Ljutomera, v slalomu pa je bil prvi radgonski pionir Skrllec Vojko. Ljutomerske pionirke so bile tudi najboljše v smuku. Vsa ostala mesta in to v smuku, slalomu, skokih so odnesli Radgončani, od katerih moramo omeniti tov. Svagana, ki je bil najboljši skakalec pri članih, najboljši član pri smuku je bil tov. Klemenčič Milan, pri slalomu pa Stefanec Lujo. Od pionirjev se je pognal najdalj mali Radgončan Muhič Milan.

Lahko rečemo, da je smučarsko tekmovalje uspelo, kar potrjuje tudi dejstvo, da so imeli tekmovalci nad 100 gledalcev, ki so bodrili vrle tekmovalce pri napornem tekmovalju.

jan Bezjak, tretje pa Janko Polanič.

Ob boljših snežnih razmerah bi bili ugodnejši tudi rezultati.

REZONJA PRVI NA OKROŽNEM SAHOVSKEM TURNIRJU V MARIBORU

Od 12. do 23. februarja je bil v Mariboru okrožni šahovski turnir. Udeležil se ga je tudi tov. Rezonja kot zastopnik Pomurja. Na turnirju je dosegel I. mesto pred Čerpnjakom in Cisarom s 6 točkami. Štiri prve je dobil in štiri remiziral.

Igrali so po švicarskem sistemu. Že v začetku turnirja je imel »šanse« za zmago, kar je tudi dosegel s svojo voljo. Sam izjavlja, da ni imel posebno hude konkurence. Trn v peti mu je bil samo dr. Ačko, s katerim je remiziral. Dr. Ačko se je nazadnje uvrstil na 5. mesto.

Tov. Rezonja obiskuje II. letnik ESS. Prva skrb mu je seveda šola, vendar pa ga šah ne ovira pri učenju. Sedaj se pripravljaja na »polfinalno« tekmovalje za prvenstvo, ki bo menda aprila v Mariboru. Njegovega sedanjega uspeha pa so najbolj veselili njegovi sošolci in pa seveda tudi ostali pomurski šahisti, saj ga lahko uvrstimo v vrsto najboljših slovenskih igralcev na šahovski deski. Veliko uspeha mu želimo tudi pri nadaljnjem merjenju šahovskih veščin in znanja!

ZAKAJ STA PROPADLI SAHOVSKI DRUŠTVI V ČRENŠOVCIH IN TURNISCU?

Pred dvema leti sta v obeh vaseh še obstajali šahovski društvi. Posebno lepo so napredovali turniški šahisti, ki so dosegli že nekaj lepih uspehov. Že takrat, ko so organizirali šahovsko tekmovalje z lendavskimi šahisti, je bilo moč ugotoviti, da turniški šahistom ne nudijo dovolj pomoči, saj so morali odigrati tekmovalje za prvenstvo v renkovski gostilni, čeprav je v Turnišcu za tako prireditve več primernih prostorov. Društvi nista deležni nobene pomoči, zato sta morali odpovedati udeležbo pri tekmovalju. Ker je zanimanje za šah, posebno med mladino, zelo veliko, bodo morale množične organizacije v obeh krajih posvetiti več skrbi domačim šahovskim društvom.

LJUTOMERCANI PREMAGALI RADGONČANE

V nedeljo, 26. febr. je na moštvnem šahovskem tekmovalju za prvenstvo mariborskega okrožja Ljutomer premagal Gor. Radgono z rezultatom 5½ : 2½. Rezultati so naslednji:

1. Cisar A. : Grossmann V. 1:0, 2. Čerpnjavič J. : Subašič M. 1:0, 3. Vengust F. : Bausek F. 0:1, 4. Dr. Kaukler : Bausek V. 1:0, 5. Horvat K. : Marovič K. ½ : ½, 6. Polič J. : Osojnik K. 0:1, 7. Satler J. : Petrič H. 1:0, 8. Repič Z. : Zelič S. 1:0.

Okrajna gasilska zveza Murska Sobota

obvešča:

Podčastniški tečaj za članice:

Vabimo Ob GZ in rGD, da nemudoma prijavijo članice, ki bodo obiskovale podčastniški tečaj. Pouk se bo pričel 19. marca ob 8. uri zjutraj.

Občni zbor Okrajne gasilske zveze:

Občni zbor OGZ M. Sobota bo 22. marca ob 9. uri zjutraj v prostorih hotela »Zvezda«. Izvoljeni delegati bodo vabila prejeli pravočasno.

Knjižnica št. 13:

V teh dneh je OGZ prejela knjižico št. 13 — Statut GZJ in Pravila GZ LRS ter jih že razdelila po sektorjih za vsako društvo po 1 kom. Vabimo UO društev, da skupno z vsemi člani vsebinsko knjižico dobro predelajo.

Iz pisarne OGZ

Upravni odbor KZ v Gor. Petrovcih razpisuje službena mesta KMETIJSKEGA TEHNIKA

Pogoj: Absolvent srednje kmet. šole z nekaj-letno prakso.

POMOŽNEGA KNJIGOVODJE-KINJE

Pogoj: Absolvent srednje ekonomske šole z nekaj-letno prakso.

POSLOVODJE trgovine z železnino

Pogoj: Kvalificirani trgovski delavec z daljšo delovno prakso. Znati mora rezati steklo.

Prošnje je poslati upravi KZ Gor. Petrovci, p. Petrovci.

Trgovsko podjetje »Prekmurski magazin« M. Sobota razpisuje službeno mesto RAČUNOVODJE

s predpisano kvalifikacijo. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj ali pa po dogovoru.

POZOR!

Se je čas za prijavo za izlet na mednarodno nogometno tekmo Jugoslavija : Madžarska v Budimpešti dne 29. aprila 1956. s turistbiro-je vim ozvočenim vlakom. Interesenti, prijavite se najpozneje do 15. marca pri Gustavu Lutherju, uslužben- cu OLO M. Sobota, ali ing. Kolomanu Cigitu, Nafta — Lendava.

NA PRODAJ JE

5 ha zemlje poleg Ormoža, primerno za naselitev — po ugodni ceni. Pismene informacije dobite: Kajžar 58, p. Miklavž pri Ormožu.

OBVESTILO

Občinski ljudski odbor v M. Soboti se je z vsemi svojimi pisarnami, razen z matičnim uradom, preselil v grad. Od 1. marca dalje opravlja v grajski zgradbi svoje poslovanje.

Predsednik: Jože Velnar l. r.

KINO »PARK« M. SOBOTA razpisuje delovno mesto honorarne BLAGAJNICA

prodajalke vstopnic — Ponudbe z navedbo pogojev pošljite upravi do 15. marca. Na upravi dobite vsa pojasnila. Zaželjena je krajša blagajniška praksa. Prednost imajo mlajše, izurjene moči.

NAJ NE BO DRUŽINE, KI BI NE PREJELA KNJIZNIH ZBIRK PRESERNOVE DRUŽBE ZA LETO 1957

Tedenski koledar

Nedelja, 4. marca — Kazimir Poncedeljek, 5. marca — Janez Torek, 6. marca — Danica Sreda, 7. marca — Tomaž Cetrtak, 8. marca — Bojanka Petek, 9. marca — Franciška Sobota, 10. marca — Viktor

Spominski dnevi: 8. marec — mednarodni praznik žena.

Gibanje sonca: 11. marca vzide ob 6,23 uri in zaide ob 18,02 uri. Dolžina dneva: 11 ur in 59 minut.

Lunine spremembe: 4. marca ob 12. uri in 55 minut zadnji krajec.

KINO

MURSKA SOBOTA — 2. do 4. marca ameriški barvni film »Pas za pištolo« — od 6. do 8. marca ameriški film »Bojišče«.

LENDAVA — od 2. do 4. marca ameriški barvni film »Daj gas Joe« — 6. in 7. marca ameriški barvni film »Čarobni fizol«.

VELIKA POLANA — 4. marca angleški film »Mrežac«.

RADENCI — 3. in 4. marca ameriški film »Opieži posli« — 8. marca francoski film »Oven s petimi nogami«.

RADGONA — od 2. do 4. marca francoski barvni film »Graf Monte Cristo II. del« — 7. marca avstrijski film »Hanerle«.

KRIZEVCI PRI LJUTOMERU — 3. in 4. marca nemški film »Zlata zapetnica« — 7. in 8. marca angleški film »Dalje od večnosti«.

CEPINCI — 4. marca ameriški film »Pavla«.

GRAD — 4. marca ameriški film »Skrivnostna cesta«.

MALI OGLASI

MLATILNICO »Hoffer Sranec«, premer 1 m, prodam v dobrem stanju — Anton Kosi, Hrašenski vrh 35, p. Radenci.

POSESTVO, 7 ha zemlje z gospodarskim poslopjem prodam ob državni cesti — Franci, Jelka Aleks (Kukolova), Grlici 59, p. Jurišinci pri Ptuj.

VINOGRADNIŠKO IN BRAJDNO TRSJE, tudi cepljenke »Gerlinčana« (smrtorodca) dobite v Holčevi trsnici Gomila, p. Juršinci v Prlekiji.

MLIN S POSESTVOM ugodno naprodaj — A. Miklošič, Narodna banka Ptuj.

POSESTVO, (3 ha zemlje, hiša z gospodarskim poslopjem in vinograd) prodam blizu glavne ceste — Jože Horvat, Tomaž, p. Tomaž pri Ormožu.

2 RODOVNIŠKI KRAVI simendolki, mlečnost 4000 kg, voz z vprego in 1 ha travnika prodam. Naslov: Ljutomer, Stari trg 8.

Sporočamo žalostno vest, da je 18. febr. 1956 nenadoma preminula naša nadvse ljubljena

ANA ŽILAVEC

iz Vadarec, roj. 21. febr. 1890, mati desetih otrok.

En dan kasneje, 19. febr. 1956 pa nas je nenadoma za vedno zapustil njen vnuk

HERMAN ŽILAVEC

iz Vadarec, roj. 4. okt. 1935. Zalujoči ostali

Dopisujte v Pomurski vestnik

kapetanom sva si izbrala eno in jo kar tako — spominjajo se Sidi bel Abbasa — krstila za Sido.

Sida je bila nekaj mesecev stara, zares ljubka živalica. Prirasla mi je k srcu. Njene pametne oči so stalno visele na meni, postala je takorekoč moj stalni spremljevalec. Čim sem vžgal motor in se vsedel za volan jeepa, je že sedela poleg mene in tudi drugače mi je bila skoraj vedno za petami. Vse dokler ji nisem kupil poseb-



Sida — moja ljubljenska

nega krožnika, je pogosto zajemala kar iz mojega. In kako se je znala sladkati z bonboni in piškoti!

Njena zvestoba in ljubkost sta mi mnogo pomenili. Obkrožale pa so jo tudi simpatije tovarišev. Tembolj me je zato zadel njen tragični konec.

Vročega popoldne je ob našem skladišču stražaril debelušni Nemec. Odložil je brzostrelko in v prijetnem

hladu za trenutek zatisnil oči. Sida, ki je v neposredni bližini zabavala stražarja, si je zdaj izmislila drugačno igr. Pognala se je k brzostrelki in hip nato je presekal morečo tišino nekaj zaporednih strelcev. Ker je bil to sicer dogovorjeni znak za alarm, so legionarji na vrat na nos leteli skupaj, dežurni oficir pa je o alarmu obvestil tudi bataljonsko poveljstvo, ki je takoj zbornalo na noge ves bataljon. Bil je to velik direndaj. Sida jo je kajpak pravočasno pobrisala, Nemec-stražar pa je moral v bataljonski zapor. S tem pa še ni bilo konec nesreče. Drugega dne je padlo povelje, da se morajo brez odlašanja postreliti vse opice, naše ljubljenske. Meni se je stemnilo pred očmi... In nisem dosti pomišljal. Ob pomoči tovarišev sem Sido skril v enem izmed najbolj zakonitih skladišč. Ostale Sidine vrstnice so izginile preko noči, jaz pa sem sleherni dan vse bolj trepetal zanj. Njeno življenje mi je v vsesplošni negotovosti postalo drago kot moje. Nesrečnica pa ni vzdržala dolgo v skrivališču. Zahotelo se ji je svobode, zraka in tako jo je nekega dne ves presenečen opazil moj kapetan Zanchetta. Tudi on jo je vzljubil, vendar povelje je bilo povelje... Velel mi je, naj pri priči stopim po jeep in vsi trije smo se zapeljali dokaj daleč ven, proti morju. Ko se je Sida znašla v gozdiču palm in se zavihtela na prvo kosmato deblo, sem jeep moral obrniti in motorju dati polni gas. Sida pa je prišla nazaj.

— Zdaj je rešena — sem pomislil in se vzradostil.

Zmotil sem se. Znova sem moral zapeljati vso trojico k morski obali in Sida se je v prvem večernem mraku zrušila, zadeta od kapetanovih revolverskih nabojev.

Prvič po dolgem času so mi solze orosile oči...

Bil sem lorenz, tujec, legije

17

Življenjska zgodba prekmurskega sezonce Ivana Bakana

Mala Sida

Po dvodnevni plovbi se je ves naš bataljon pod zaščito topov s križark izkrcal na samotnem otoku, nekje vzhodno od Nha Tranga. Že prej — ob iznenadnem povelju za vkranje — se je šušljalo, da so na otoku še japonski vojaki in da bomo te Japonce morali z orožjem prepričati o njihovem zlomu in koncu vojne. Predvidevanja pa se niso uresničila. Domorodci, Vietnamci, so se ob našem izkrcanju nekam poskrili in tako smo na otoku po dolgem stikanju odkrili komaj štiri izmučene internirance — dva Francoza in dva Vietnamca. Povedali so nam, da so Japonci že pred dvema tednoma zapustili otok. Vojne operacije je zategadelj zamenjalo odkrivanje čarov in lepoto otoškega sveta.

Posebno pozornost so zbujale plantaže kokosovih palm, bogato obložene s plodovi, na katerih so domovali celi tropi opic. Ko jim je kateri izmed legionarjev ponagajal in zagnal med nje kak kamenček, so ga hipoma začele bombardirati — s kokosovimi orehi.

Nekam smo se vsi ogreli za te naše »sovražnike«. Ob povratku smo zato brez večjih težav spravili na ladjo okrog 20 mladih opic in jih vzeli s sabo. Tudi midva s